

[Fr. Andersen.]

resultat en Nedgang i Skatkammerbeviser og Bankgæld paa 157,8 Mill. Kr. Da der paa Finansloven var budgetteret en Forøgelse af Skatkammerbeviser og Bankgæld paa 101,6 Mill. Kr., bliver det samlede Resultat for Finansaaret en Nedgang paa 56,2 Mill. Kr.

Hvad Anlægsudgifterne angaar, viser Statsvirksomhederne en Bruttoudgift paa 1,2 Mill. Kr., og Kontoen Andre faste Ejendomme og Anlæg, som omfatter Anlægsvirksomheden inden for den almindelige Statsadministration, viser en Bruttoudgift paa 6,6 Mill. Kr.

Under Afsnittet for Tilgodehavender og Udlaan er opført en Udgift paa i alt 37,2 Mill. Kr., herunder 13 Mill. Kr. som Laan til Boligbyggeri, 10 Mill. Kr. som Afskrivning paa Arbejdsløshedsfondens Gæld til Statskassen og 6 Mill. Kr. som rentebærende Laan til den nævnte Fond.

Jeg skal med disse redegørende Bemærkninger anbefale Tillægsbevillingsforslaget til endelig Vedtagelse.

Valdemar Thomsen: Det er en gammel Tradition, at der ved Tillægsbevillingslovens tredie Behandling finder en Generaldebat Sted. Regeringspartierne føler aabenbart ikke Trang til at sige noget ved denne Lejlighed, men det forhindrer formentlig ikke andre, der har noget paa Hjerte, i at fremkomme med det.

Mand og Mand imellem diskuteres der i denne for vort Land saa skæbnebestemende Tid Problemer, der ellers under normale Forhold kun sjældent skænkes en Tanke. Af det, Interessen samler sig om, er Spørgsmaalet om Forfatnings- og Styreform et af de mere fremtrædende. Besidder Folkestyret — spørges der — saa megen Sundhed og Kraft, at det kan overvinde den Krise, det er inde i, og gøres der, spørges der videre, fra ansvarlig Side, det vil sige fra Regeringens og Rigsdagens Side, noget alvorligt for at underbygge Troen paa og Tilliden til Folkestyret?

Samarbejdet mellem de store Partier har nu staaet paa et Aars Tid, og derfor kan der være Grund til ved denne Lejlighed og ud fra de mange Grundlovtaler at se lidt nærmere paa, hvilken Betydning Regeringspartierne tillægger det, der oprindeligt er Kendetegnet paa Folkestyret: Aabenhed i Behandlingen, Kontrol med afgørende Beslutninger, Respekt for andres Meninger, alt Hemmelighedskræmmeri bandlyst. For at faa Klarhed over dette vil det være nyttigt nærmere at betragte Formen for det

politiske Arbejde dels i dels uden for denne Sal, og jeg vil derfor i det følgende i nogenlunde kronologisk Orden fremdrage Eksempler, der nærmere belyser Spørgsmaalet.

Til Indledning vil jeg omtale en lille Begivenhed, som taler sit tydelige Sprog, og som Pressen for øvrigt benyttede til et Overfald paa Bondepartiet — ikke fordi Overfald er noget usædvanligt fra de Organer, der vil gaa for at være Venner af politisk Frihed, men fordi der til dette Tilfælde, jeg her vil nævne, knytter sig Omstændigheder, der ikke er Folketinget uvedkommende. Forud for Hans Majestæt Kongens Fødselsdag var det Systempressen meget om at gøre at fremstille Bondepartiet, Rigsdagsgruppen, som Folk, der vilde Dynastiet til Livs, som Rane Jonsen og lignende af den Tønde. Saa vidt jeg erindrer, kunde man præcis angive den nøjagtige Dato for et Kupforsøg, som Bondepartiet skulde deltage i, alt sammen som sædvanligt arrangeret med det for Øje at tjene en partipolitisk Skilling og uden smaalige Hensyn til, at man ved, at alle her i Landet uden Undtagelse, bortset fra en lille Klat Kommunist, ærer og agter Kongen.

Under disse Omstændigheder og i Betragtning af den særlige Begivenhed, som Kongens 70 Aars Fødselsdag var, fandt Bondepartiet det rigtigt at markere vort Standpunkt, bl. a. for at ingen med Føje kunde mene, at en bestemt Del af den danske Bondestand ikke vilde være med til at fejre Kongen. For at fastslaa, at der trods alt dog var noget, tilmed noget meget betydningsfuldt, som vi Danske staa samlet om, affattede min Gruppe et Forslag til Beslutning, der lød — jeg beder om Formandens Tilladelse til at citere nu og noget senere —:

„Folketinget beslutter at bemyndige Tingets Formand til paa Kongens Halvfjerdsdaarsdag at overbringe Hans Majestæt Tingets Lykønskning med Løfte om, at hele Folket — som Skik var gennem 1 000 Aar — trygt overlader til Hans Majestæt at træffe de Beslutninger, som Hensynet til Nationens Fremtid nødvendiggør.“

Som man maaske vil erindre, kom Forslaget ikke til Behandling, og det til Trods for, at der i vidt forskellige Kredse i vort Folk er givet Udtryk for en sikker Forvisning om, at Kongen ene af alle under de nuværende Forhold havde Mulighed for at sikre Nationen en ærefuld og god Plads i det nye Europa. Jeg kan i denne Forbindelse henvise til, at Madsen-Mygdal i sin Hyldelse til Kongen bl. a. udtalte, at han følte sig overbevist om, at Kong Christians